

Stanovisko k revizi Směrnice o odpadech a Směrnice o skládkování odpadů

V rámci plnění předsevzatého cíle přejít na oběhové hospodářství představila Evropská komise v prosinci roku 2015 nový balíček, jehož součástí je akční plán s dlouhodobými cíli v oblasti odpadů a související iniciativy, které Evropská komise hodlá přijmout do roku 2020. Tento akční plán si klade za cíl snížit množství odpadu a udržet hodnoty produktů, materiálů a zdrojů v ekonomice tak dlouho, jak jen to je možné. Závěry k akčnímu plánu byly přijaty na Evropské radě dne 20. června 2016. Tyto závěry podpořily a prokázaly odhodlání Evropské unie přejít k udržitelnějšímu modelu, například snížením spotřeby zdrojů, podporou recyklace a lepším nakládáním s odpady. Součástí balíčku byly také návrhy změn směrnice o odpadech (2008/98/ES) a směrnice o skládkách odpadů (1999/31/ES), ke kterým vydává SP ČR stanovisko níže.

V Evropském Parlamentu se tomuto tématu věnují Výbor pro průmysl, výzkum a energetiku (ITRE) a Výbor pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin (ENVI) prostřednictvím zpravodajky Simony Bonafè za ENVI, ale také prostřednictvím dvou českých europoslanců - Pavla Teličky za ITRE (Směrnice o skládkách odpadů) a Miroslava Pocheho za ITRE (Směrnice o odpadech). Hlasování k pozměňovacím návrhům je očekávané na 13. října 2016 v ITRE a na 7. listopadu 2016 v ENVI.

KONKRÉTNÍ ZÁSADNÍ PŘIPOMÍNKY:

- 1) Je nutno provést zrealnění cílů – v tuto chvíli nemáme unifikované propočtové metody, porovnatelná data a odpadové statistiky napříč EU.** Dokud nebude ujasněna a unifikovaná výpočetní metodologie tak není dle SP ČR možné určovat fixní limity (např. procento recyklovaného odpadu).
 - o SPČR podporuje:
 - oddělení kalkulace a metodiky pro opětovné využití od kalkulace pro recyklaci.
 - stanovení bodu měření recyklace na vstup do finálního materiálového využití nebo na výstupu z třídění odpadů při prokazatelném zajištění finální recyklace.
 - upřesnění norem pro zpracování a recyklaci, konkrétněji normy CENELEC a WEEELABEX
- 2) Požadujeme vytvořit jasné definice –** Jednotnost výkladu odpadové statistiky je klíčová při porovnávání cílů pro jednotlivé skupiny odpadů a i při porovnávání efektivnosti odpadového hospodářství mezi jednotlivými členskými státy, a proto například odmítáme snahy o zúžení definice „komunálního odpadu“. Do pojmu komunální odpad by se měl zahrnout veškerý odpad svým charakterem odpovídající odpadu z domácností (ať již objemem, složením atd.) dle návrhu Evropské Komise revize směrnice o odpadech.
 - o Např. některé ze zúčastněných stran navrhují vyčlenit „commercial waste“, který by měl být brán jako samostatná kategorie, což by vedlo směrem k zúžení definice „komunálního odpadu“ a zneřehledňovalo odpadovou statistiku. SPČR s tímto přístupem nesouhlasí.

3) Je nutné brát v potaz národní specifika

- Cíl nastavený jako podíl recyklace je nevýhodný pro ČR, protože ČR je úspěšná v předcházení vytváření odpadu. SP ČR doporučuje zvážit, tam kde to je vhodné, nastavení cílů v absolutním množství na obyvatele.
- Např.: v ČR je minimální využití hliníku jako obalu pro nápoje.

4) Podporujeme aktivní dodržování hierarchie nakládání s odpady („Waste hierarchy“)

- Např. podporujeme zákaz skládkování komunálního odpadu v co nejkratším termínu, tak aby byl vyslán jednoznačný signál k přechodu na efektivnější nakládání s komunálními odpady.

5) Podporujeme zvýšení podílu recyklace, ale pouze v případech, kdy je recyklace ekonomicky a environmentálně smysluplná a pro recyklát je zajištěno využití v rámci EU

6) Odmítáme mechanicko-biologickou úpravu (MBÚ) komunálních odpadků

- SP ČR podporuje dodržení přímé cesty od producenta odpadu do koncového zařízení
- MBÚ je zařízení, které pouze přepracovává odpad pro další nakládání, které pak spočívá převážně v energetickém využití. Nejedná se tedy o koncové zařízení na využití / zpracování / odstranění odpadů. MBÚ představuje navíc komerčně dostupné technologie nevyžadující velké investiční a dotační podpory, mající velmi nízkou účinnost a většina odpadů tak i nadále může směřovat na skládky. Tím MBÚ podporují pokračování ve skládkování a nejsou technologií posouvající ČR k modernímu systému odpadového hospodářství.
- Je třeba upozornit na skutečnost, že výstup z MBÚ zpracovávající komunální odpady nelze v současnosti energeticky využít ve stávajících elektrárnách a teplárnách z legislativních, technických a ekonomických důvodů, tato zařízení nyní nejsou technologicky vybavena pro spalování paliv z komunálních odpadů.

7) Do Směrnice o skládkách odpadů požadujeme doplnit definici odpadu, který bude možno dále skládkovat tzv. „non-recoverable waste from industrial production processes“, která by měla být definována jako odpad splňující určité parametry. Navrhujeme využít parametry výhřevnost sušiny pod 6,5 MJ/kg a test biologické stability AT 4 na úrovni do 10 mg O₂/g sušiny, které vychází z podkladů zpracovaných Ministerstvem životního prostředí ČR (ohledně přístupu DE/AT/PL a relevantních odborných zdrojů k definici „nevyužitelného“ odpadu) a které jsou také navrhovány v rámci novelizace národní legislativy.

Pokud nebude termín „non-recoverable waste from industrial production processes“ podrobněji parametricky definován, povede to k obcházení navrhovaných cílů, což není akceptovatelné.

Ostatní odpady mimo „non-recoverable waste from industrial production processes“ by mělo být dle SP ČR zakázáno skládkovat v co nejkratším termínu.